

HUMANISTINĖS KULTŪROS UGDYMO MENINE VEIKLA SAMPRATOS ELEMENTŲ TAIKYMO PROGRAMA

BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Vilniaus Aleksandro Puškino mokyklos (toliau – Mokykla) Humanistinės kultūros ugdymo menine veikla sampratos elementų taikymo programos (toliau – Programa) paskirtis – apibrėžti Humanistinės kultūros ugdymo menine veikla sampratos elementų taikymo tikslus, uždavinius, formas ir būdus.

2. Programa parengta vadovaujantis Humanistinės kultūros ugdymo menine veikla samprata, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. lapkričio 16 d. įsakymu Nr. V-1595, atsižvelgiant į Mokyklos bendruomenės puoselėjamas vertybes, Vilniaus miesto savivaldybės Tarybos 2017 rugpjūčio 16 d. sprendimo Nr. 1-1082 „Dėl Tarybos 2016-03-23 sprendimo Nr. 1-369 „Dėl Vilniaus miesto savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų tinklo pertvarkos 2016-2020 metų bendrojo plano patvirtinimo“ pakeitimo“ pagrindu.

3. Programos įgyvendinimu siekiama, kad Mokyklos ugdytiniai kartu su priešmokykliniu, pradiniu, pagrindiniu ir viduriniu išsilavinimu perimtų humanistines kultūros vertybes plėtojant menines galias, kultūrinės ir meninės įvairovės suvokimą.

4. Remiantis Programa, kuri yra įgyvendinama integruojant Humanistinės kultūros ugdymo menine veikla sampratos elementus į formalųjį švietimą ir vykdant neformalųjį švietimą, ugdoma bendrųjų mokinių kompetencijų, tautinės ir pilietinės savimonės, pagarbos gyvenamajai aplinkai ir savo šaliai, supažindinama su bendruomenės ir tautos tradicijomis, kitų tautų kultūrinėmis vertybėmis.

PROGRAMOS TIKSLAS, UŽDAVINIAI IR PRINCIPAI

5. Humanistinės kultūros ugdymo menine veikla sampratos elementų taikymo tikslas – atskleidžiant mokinių kūrybingumą, puoselėjant jų meninius gebėjimus, ugdyti ir formuoti mokinių humanistinės kultūros vertybines nuostatas, būtinas asmens saviraidai tolimesniame gyvenime.

6. Atsižvelgiant į ilgametės Mokyklos bendruomenės puoselėjamas tradicijas, tarpkultūrinės komunikacijos poreikį daugiakultūrėje Mokyklos aplinkoje bei siekiant įgyvendinti numatytą tikslą keliama uždaviniai:

6.1. meninę veiklą orientuoti į mokinių kultūrinių, humanistinių, pilietinių nuostatų ir kompetencijų ugdymą;

6.2. ugdyti nuoseklų kultūrinio meninio paveldo ir kultūrinės įvairovės suvokimą;

6.3. sudaryti sąlygas mokiniams rinktis meninės raiškos formas ir veiklas;

6.4. sudaryti galimybes mokiniams atskleisti savo kūrybiškumą, ugdytis estetiškumą, altruizmą, atsakingumą, toleranciją, savo vertės pajautimą ir drąsą;

6.5. plėtoti ugdytinių menų kalbos pažinimo gebėjimus, taikyti juos savo kūrybinėje raiškoje ir atpažinti kitų kūryboje;

6.6. skatinti mokinius vadovautis įgytomis vertybinėmis kultūrinėmis, humanistinėmis, pilietinėmis nuostatomis savo asmeniniame gyvenime.

7. Mokinių humanistinės kultūros ugdymo principai:

7.1. estetiškumas – menine veikla padedama mokiniui įgyti estetinės patirties ir mokėti ją dalytis;

7.2. kūrybiškumas – menine veikla skatinamos skleisti mokinio kūrybinės galios ir gebėjimai;

7.3. demokratiškumas – menine veikla išlaisvinama mokinio iniciatyva ir laiduojamas kultūrinis atvirumas;

7.4. humaniškumas – per meninę veiklą ugdymo proceso dalyviams sudaromos galimybės atskleisti savo dėmesingumą, teisingumą, sąžiningumą ir pagarbą, laiduojamas jų tobulėjimas, savarankiškumas;

7.5. nuoseklumas – užtikrinamas sistemiškas ir ilgalaikis mokinių humanistinės kultūros ugdymas;

7.6. integralumas – skatinama tarpdalykinė integracija, profesinis mokytojų bendradarbiavimas.

PROGRAMOS TURINYS

8. Humanistinės kultūros ugdymas menine veikla apima visas su mokinių veikla susijusias formaliojo ir neformaliojo švietimo sritis. Įgyvendinant Meninio ir kultūrinio ugdymo programą užtikrinama bendrojo ugdymo ir meninio ugdymo dalykų dermė priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio, vidurinio ugdymo pakopose, kartu kuriant atvirą, ramią, kūrybai palankią kultūrinę aplinką.

9. Humanistinės kultūros ugdymą per mokslo metus vykdo visų bendrojo ugdymo dalykų mokytojai, bendradarbiaudami tarpusavyje, su klasių vadovais, tėvais (globėjais, rūpintojais), socialiniais partneriais.

10. **Priešmokyklinio ir pradinio ugdymo pakopose** papildant formalųjį švietimą menine veikla (muzika, daile, teatru, šokiu) mokiniai perima meno suvokimo pradmenis.

11. Meninio suvokimo kompetencijų pradmenys ugdomi:

11.1. bendradarbiaujant bendrųjų ir meninių ugdymo dalykų mokytojams, privalumas teikiamas meninio ugdymo formų ir būdų integravimui, tuo plėtojamas mokinių kūrybiškumas, lavinami jų gebėjimai ir žinios, skatinamas mokinių dalyvavimas saviraiškos renginiuose;

11.2. vykdant neformalųjį švietimą:

- muzikos srityje: ansambliai „Dainuojančios širdelės“, „Strazdanėlės“, „Linksmieji vaikai“; 1-4 klasių mokinių chorai;
- dailės srityje: dailės studija „Spalvos ir nuotaikos“ (piešimas, kompozicija); keramikos studija;
- šokio srityje: šokių grupė „Dubovka“;
- teatro srityje: literatūros kūrinių inscenizacija, teatro meno pažinimas.

12. **Pagrindinio ugdymo pakopoje** formuojami meninio suvokimo pagrindai, plėtojami mokinių ryšiai su kultūros pasauliu, skatinama mokinių empatija, estetiški išgyvenimai, padedantys perimti humanistines vertybes ir gebėti vadovautis jomis savo gyvenime, stiprinamas pasitikėjimas savimi ir savigarba, saviraiška ir kūrybiškumas.

13. Meninio suvokimo pagrindai ugdomi:

13.1. gilinantis į meninio ugdymo formų ir būdų integravimo įvairovę bendradarbiaujant bendrųjų ir meninių ugdymo dalykų mokytojams, klasių auklėtojams;

13.2. organizuojant bei vykdant aktyvią meninę veiklą, skatinant dalyvavimą tarpdalykiniuose projektuose, parodose, koncertuose.

13.3. Vykdamas neformalųjį švietimą:

- muzikos srityje: ansamblis „Dainuojančios širdelės“; 5-10 klasių mokinių chorai;
- dailės srityje: dailės studija „Paletė“ (kompozicija, grafika, tapyba);
- šokio srityje: šokių grupė „Dubovka“; šokių teatras „Aidas“;
- teatro srityje: literatūros kūrinių inscenizacija ir improvizacija; iškaltos meno pagrindai: „Retorika – kalbėjimo menas“, „Stilistikos ir retorikos pagrindai“.

14. **Vidurinio ugdymo pakopoje** nuosekliai tęsiamas mokinių humanistinės kultūros menine veikla ugdymas, plėtojamas gebėjimas kūrybiškai taikyti gyvenime įgytas žinias ir įgūdžius.

15. Humanistinės kultūros ugdymas menine veikla įgyvendinamas:

15.1. ugdymo turinį kūrybiškai papildant žiniomis ir vertybėmis, atitinkančiomis humanistinio ugdymo filosofiją;

15.2. integruojant meninio ugdymo formas ir būdus į įvairių mokomųjų dalykų turinį bei projektinę veiklą;

15.3. sudarant galimybę mokiniams rinktis meninės krypties pasirenkamuosius dalykus ir privalomų dalykų modulius;

15.4. vykdant neformalųjį švietimą, tenkinantį mokinių meninės saviraiškos poreikius:

- muzikos srityje: dainuojamosios poezijos būrelis „Žodžio muzika“; vokalinis ansamblis;
- dailės srityje: dailės studija „Art“ (kompozicija, grafika, tapyba, braižyba, dizainas);
- šokio srityje: šokių grupė „Dubovka“; šokių teatras „Aidas“;
- teatro srityje: literatūros kūrinių inscenizacija ir improvizacija; iškalbos meno mokykla: „Viešojo kalbėjimo ir oratorystės meno mokykla“, „Debatai“, „Viešojo kalbėjimo ir scenos kalbos raiška“.

16. Mokiniam sudaromos galimybės savarankiškai pasirinkti ir savanoriškai dalyvauti kultūrinėje, projektinėje veikloje, jų asmeninės meninės veiklos rezultatai rodomi Mokykloje.

17. Bendradarbiaujant meninių ugdymo dalykų mokytojams ir klasių vadovams, organizuojama aktyvi meninė veikla, dalyvavimas projektuose, parodose, koncertuose, užtikrinamas mokinių užimtumas Mokykloje.

18. Greta meninio ir kultūrinio ugdymo programos Mokykloje vykdoma kita neformaliojo švietimo veikla: etnokultūros, sporto, tikslųjų mokslų, lingvistų, muziejininkų būreliai ir kt., vykdomos mokomųjų dalykų dekados, tarpdalykiniai ir tarpklasiniai projektai.

19. Mokiniam sudaromos sąlygos vykdant socialinę veiklą taikyti įgytas žinias ir gebėjimus platesnėje socialinėje aplinkoje – organizuojamose socialinėse akcijose, koncertuose, parodose ir kt. Dalyvavimas socialinėje veikloje mokiniams leidžia pajusti savo reikšmingumą realiame gyvenime, įgytų būtinų žinių ir įgūdžių taikymo svarbą. Mokiniai išmoka savarankiškai spręsti problemas, pritaikyti savo sprendimus praktikoje.

20. Baigę Mokyklą, mokiniai gebės:

20.1. suvokti kultūrinį, meninį paveldą ir kultūrinę įvairovę, kritiškai vertinti kultūros ir meno reiškinius suvokiant jų sociokultūrinius kontekstus;

20.2. suprasti, analizuoti, diskutuoti ir paaiškinti pagrindines meno, technologijų raidos ir vystymosi tendencijas ir kryptis siejant meno teoriją su praktika;

20.3. skleisti savo menines idėjas socialinėje aplinkoje;

20.4. taikyti įgytus meninius įgūdžius praktinėje–kūrybinėje veikloje, susijusioje su kultūra, šiuolaikinio meno, kultūros formomis ir kontekstais, kultūrinėmis bei kūrybinėmis industrijomis;

20.5. savarankiškai realizuoti savo kūrybines idėjas pasirenkant geriausiai tinkamas meninės raiškos technikas ir technologijas.

MOKYKLOS VEIKLOS ORGANIZAVIMO YPATUMAI ĮGYVENDINANT PROGRAMĄ

21. Humanistinės kultūros ugdymas menine veikla vykdomas pagal dalykų mokytojų parengtas programas, aprobuotas metodinių grupių ir Mokyklos Metodinės tarybos bei patvirtintas Mokyklos direktoriaus.

22. Šios programos atitinka Lietuvos Respublikos švietimo politiką bei Mokyklos bendruomenės poreikius, kai per meninę veiklą mokinių įgyti gebėjimai ir vertybės (estetiškumas, kūrybiškumas, pagarba, altruizmas, atsakingumas, ištikimybė, tolerancija, savitvarda ir kt.) bei elgesio modeliai tampa pagrindiniu asmenybės formavimosi veiksniumi ir asmens kultūros pagrindu.

23. Programai įgyvendinti panaudojamos valandos, skirtos mokinio ugdymo poreikiams tenkinti bei neformaliojo švietimo valandos.

24. Mokymosi aplinkos ypatumai:

24.1. kuriamas palankus emocinis klimatas, kūrybai ir mokymuisi palankūs santykiai;

24.2. veikla vykdoma specializuotose meninės raiškos erdvėse, kabinetuose, kurie yra pritaikyti grupiniam ir individualiam darbui. Sukurtoje meninėje aplinkoje mokiniams suteikiamos galimybės patirti emocinius ir estetinius išgyvenimus, pajauti kūrybinį džiaugsmą;

24.3. visų ugdymo pakopų mokiniams sudaromos sąlygos aktyviai lankytis teatruose, kine, parodose, pažintinėse išvykose, kur lavinamas jų kritinis mąstymas, gebėjimas meno kūrinius vertinti ir interpretuoti kultūriniu kontekstu. Ši veikla praturtina bendrąjį lavinimą, ugdo mokinių kūrybiškumą, leidžia jiems patirti estetinį išgyvenimą;

24.4. siekiant padėti mokiniams suprasti meninės veiklos svarbą kiekvieno žmogaus ir bendruomenės gyvenime, kūrybinių kultūrinių industrijų veiklos principus, nuteikti aktyvesnei meninei, kultūrinei raiškai, bendradarbiaujama su menininkais, rengiamos paskaitos, vedami praktiniai užsiėmimai, lankomasi menų dirbtuvėse stebint kūrybos procesą bei jame dalyvaujant.

25. Siekiant įvertinti Programos įgyvendinimo efektyvumą:

25.1. klasių vadovai kiekvieno pusmečio pabaigoje analizuoja bei vertina klasės mokinių pasiekimus, mokinių saviraišką dalyvaujant Mokyklos kultūriniame gyvenime;

25.2. metodinės grupės pasibaigus mokslo metams aptaria programų įgyvendinimo kokybę, esant poreikiui koreguoja ir tobulina programas;

25.3. Metodinė taryba kartą per pusmetį analizuoja meninių ugdymo dalykų mokytojų, kitų dalykų mokytojų ir klasių vadovų bendradarbiavimą, meninę veiklą, siūlo priemones Programos įgyvendinimui gerinti;

25.4. Mokyklos veiklos kokybės įsivertinimo grupė kartą per metus apibendrina meninio ir kultūrinio ugdymo įgyvendinimo rezultatus, įvertina Mokyklos padarytą pažangą, rekomenduoja

meninio ir kultūrinio ugdymo proceso gerinimo priemonės rengiant kitų metų Mokyklos metinį veiklos planą.

REIKALAVIMAI MOKYTOJAMS

26. Mokytojai:

26.1. atitinka reikalavimus, nustatytus Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme;

26.2. turi tvirtas humanistinės kultūros vertybines nuostatas;

26.3. asmeniniu pavyzdžiu formuoja mokinių humanistines vertybines nuostatas, aktyviai dalyvauja savivaldybės, šalies ir tarptautiniuose projektuose, akcijose ir kitose veiklose;

26.4. geba planuoti, organizuoti ir bendradarbiauti įgyvendinant humanistinės kultūros ugdymo meninę veiklą turinį.

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

27. Programos įgyvendinimo priežiūrą vykdo Mokyklos direktorius.

28. Programa gali būti tobulinama, papildoma ir pakeista, atsižvelgiant į kintančius mokinių poreikius, lūkesčius bei didėjančią ugdymosi galimybių įvairovę.

29. Programos įgyvendinimas yra viešinamas Mokyklos internetinėje svetainėje www.puskino.vilnius.lm.lt
